

OBIEKTY GEOGRAFICZNE POZIOM ROZSZERZONY

AZJA:

Rzeki:

Tygrys z Eufratem
Indus
Ganges z Brahmaputrą
Jangcy
Huang-ho (Rzeka Żółta)
Lena
Jenisej
Ob z Irtyszem
Amur
Syr-daria
Amu-daria
Mekong

Jeziora (zbiorniki):

M. Kaspijskie
J. Aralskie
J. Bajkał
J. Bałchasz
M. Martwe

Półwyspy:

Arabski
Azja Mniejsza
Indyjski
Indochiński
Kamczatka
Koreański
Malajski

Wyspy:

Cejlon
Archipelag Malajski:

Morza, zatoki , cieśniny:

M. Czerwone
Zat. Perska
M. Południowochińskie

M. Japońskie
M. Ochockie
M. Arktyczne
M. Beringa
M. Arabskie
Zat. Bengalska
M. Andamańskie
M. Wschodniochińskie
M. Żółte
M. Wschodniosyberyjskie
M. Łaptiewów
M. Karskie
Cieśn. Malakka
Cieśn. Bab al.-Mandab
Cieśn. Ormuz

Krainy geograficzne

Niż. Zachodniosyberyjska
Wyż. Środkowsyberyjska
G. Wierchojańskie, G. Czerskiego
Sajany, G. Czukockie
Hindukusz, Pamir, Karakorum
Ałtaj, Tien - Szan
Wyż. Mongolska
Kotł. Kaszgarska
Pogórze Kazaskie
Wyż. Tybetańska
Himalaje
Niż. Chińska
G. Południowochińskie
Kunlun
Niż. Gangesu
Niż. Indusu
Wyż. Irańska

Półpustynie i pustynie

Gobi
Takla Makan
Kyzyl- Kum
Kara- kum
Ałaszan
Wielki i Mały Nefud

Szczyty i wulkany:

Mount Everest
K2
Fudzi
Krakatau
Kluczewska Sopka

Sumatra
Borneo
Jawa
Filipiny
Ziemia Północna
Kuryle
Sachalin
Honsiu
Tajwan
Celebes

Niż. Mezopotamska
G. Kaukaz
G. Pontyjskie
Elburs
Zagros
G. Pontyjskie

AFRYKA:

Rzeki:

Nil
Kongo
Niger
Oranje
Limpopo
Zambezi
Senegal
Senegal

Morza, zatoki , cieśniny:

M. Czerwone
M. Śródziemne
Zat. Gwinejska
Kanał Sueski
Kanał Mozambicki
Cieśn. Gibraltarska
Cieśn. Bab al.-Mandab
Zat. Syrta

Półpustynie i pustynie

Sahara , Sahel
Kalahari
Namib
Pustynia Arabska
Pust. Libijska
Wielki Erg Wschodni i Zachodni

Jeziora (zbiorniki):

J. Czad
J. Wiktorii
Zb. Naser
J. Tanganika
J. Niasa (Malawi)

Półwyspy i wyspy:

Płw. Somalijski
Madagaskar
Wyspy Kanaryjskie
Wyspy Zielonego Przylądka
Komory

Krainy geograficzne

G. Atlas
Kotl. Czadu
Wyż. Abisyńska
Kotl. Kongo
Kotl. Kalahari
Wielki Rów Afrykański
G. Smocze
Tibesti
Ahaggar
Wyż. Wschodnioafrykańska
Wyż. Somalijska
Niż. Senegalu

Szczyty i wulkany:

Kilimandżaro
Kamerun
Kenia

Przylądki:

Przyl. Biały
Przyl. Zielony
Przyl. Igielny
Przyl. Hafun

AMERYKA PÓŁNOCNA:

Rzeki:

Jukon
Mackenzie
Rz. Św. Wawrzyńca
Missisipi, Missouri
Rio Grande
Kolorado
Nelson

Jeziora (zbiorniki):

Wlk. Jezioro Słone_
Wlk. Jez. Niedźwiedzie
Wlk. Jez. Niwoliczne
J. Górne
J. Michigan
J. Huron
J. Erie
J. Ontario
J. Winnipeg
J. Reniferowe

Półwyspy:

Alaska
Kalifornijski
Jukatan
Floryda
Labrador
Ungawa
Nowa Szkocja

Wyspy:

Grenlandia
Wlk. Antyle

Morza, zatoki , cieśniny:

M. Beringa
Zat. Alaska
Zat. Kalifornijska
M. Karaibskie
Zat. Meksykańska
M. Sargassowe
Zat. Hudsona
M. Baffina
M. Beauforta
M. Czukockie
Zat. Św. Wawrzyńca
Cieśnina Davisa
Cieśnina Beringa
Kanał Panamski

Krainy geograficzne:

Kordyliery
G. Alaska
Wyż. Meksykańska
G. Brooksa
G. Mackenzie
Wyż. Kolorado
G. Nadbrzeżne
G. Kaskadowe
Wlk. Kotlina
G. Skaliste
Wlk. Równiny
Niz. Wewnętrzne
Apallachy
Niż. Zatokowa
Niż. Atlantycka
Niż. Hudsona

Półpustynie i pustynie

Wlk. Pustynia Słona
Mohave

Szczyty i wulkany:

McKinley
Mont Pelee
Orizaba

Kuba
Małe Antyle
Nowa Funlandia
Aleuty
Wyspy Królowej Elżbiety
Ziemia Baffina
Wyspa Wiktorii
Wyspa Banksa
Haiti
Jamajka
Portoryko
Bahamy
Bermudy

AMERYKA POŁUDNIOWA:

Rzeki:

Orinoko
Amazonka
Parana
Urugwaj
Paragwaj
Sao Francisco

Jeziora (zbiorniki):

Maracaibo
Titicaca

Półwyspy i wyspy:

Wyspy Galapagos
Ziemia Ognista
Falklandy
Trynidad

Morza, zatoki , cieśniny:

Cieśnina Magellana
Kanał Panamski
Cieśn. Drake a
M. Karaibskie

Krainy geograficzne:

Andy
Niz. Orinoko
Wyż. Gujańska
Niż. Amazonki
Wyż. Brazylijska
Niż. La Platy
Wyż. Patagońska
Kordyliera Wschodnia
Kordyliera Zachodnia
Kordyliera Nadbrzeżna

Półpustynie i pustynie

Atakama

Szczyty i wulkany:

Ojos del Salado
Aconcagua
Cotopaxi
Misti

AUSTRALIA I OCEANIA:

Rzeki:

Murray
Darling

Morza, zatoki , cieśniny:

M. Koralowe
M. Tasmana
M. Arafura
M. Timor
M. Fidži
Wlk. Zatoka Australijska
Zat. Karpentaria
Cieśn. Bassa

Półpustynie i pustynie

Wielka Pustynia Piaszczysta
Wielka Pustynia Wiktorii
Pust. Gibsona
Pust. Simpsona

Jeziora (zbiorniki):

J. Eyre

Krainy geograficzne:

Wielki Basen Artezyjski
Wielkie Góry Wododziałowe
Alpy Australijskie
Niż. Nullarbor
G. MacDonenella
G. Flindersa
Wyż. Barkly

Szczyty i wulkany:

Góra Kościuszki
Mauna Loa
Mauna Kea

Półwyspy i wyspy:

Płw. Jork
Tasmania
Nowa Gwinea
Nowa Zelandia
Mikronezja
Melanezja
Polinezja
Ziemia Arnhema
Kimberley
Wyspa Północna (Nowa Zelandia)
Wyspa Południowa (NZ)
Mariany
Karoliny
Wyspy Marshalla
Arch. Bismarcka
Wyspy Salomona
Nowe Hebrydy
Wyspy Fidži
Nowa Kaledonia
Hawaje
Wyspy Towarzystwa (Tahiti)
Markizy

Przyładki:

Jork
Południowo-Wschodni

ANTARKTYDA:

Płw. Antarktyczny
Szetlandy Pd.
Orkady Pd.
G. Ellswortha
Vinson (szczyt)
Erebus (wulkan)
M. Rossa
M. Weddella

EUROPA:**Rzeki:**

Wisła
Odra
Rodan
Loara
Sekwana
Tamiza
Ren
Łaba
Tyber
Dniestr
Dniepr
Dunaj
Wołga
Ural
Niemen
Gwadalkiwir
Gwadiana
Duero
Ebro
Tag

Półwyspy:

Skandynawski
Iberyjski
Apeniński
Bałkański
Kolski
Bretoński
Jutlandzki
Peloponez
Krym
Kanin

Wyspy:

Wielka Brytania
Irlandia
Islandia
Sardynia
Sycylia
Kreta
Cypr
Korsyka
Svalbard
Nowa Ziemia

Morza, zatoki, cieśniny:

Śródziemne
Bałtyckie
Czarne, Azowskie, Marmara
Adriatyckie
Egejskie
Tyrreńskie
Jońskie
Północne
Norweskie
Białe
Barentsa
Karskie
Zat. Biskajska
Zat. Botnicka
Zat. Fińska
Kanał La Manche
ć. Gibraltarska
ć. Kaletańska
ć. Bosfor i Dardanele
Skagerrak
Kattegat

Garonna
Pad
Moza
Wezera
Drawa
Sawa
Cisa
Don
Dźwina
Dwina
Peczora

Spitsbergen
Wyspy Owcze
Baleary (Majorka, Ibiza, Minorka)
Malta
Bornholm
Hiuma
Sarema
Olandia
Gotlandia

ć. Otranto
ć. Mesyńska
Kanał św Jerzego
Kanał Kiloński

Jeziora

J. Wener, Wetter
J. Genewskie
J. Bodeńskie
J. Garda
J. Balaton
J. Ładoga
J. Onega
J. Pejpus

Zb. Rybiński
Zb. Wołgogradzki
Zb. Cymański
Zb. Kijowski
Zb. Krzemieńczucki
Zb. Kachowski

Krainy geograficzne:

Ural
Alpy
Apeniny
Pireneje
Bałkany
Góry Dynarskie
Wogezy
Jura
Masyw Centralny
G. Betyckie
G. Skandynawskie
Karpaty, Sudety
Rudawy, Harz
G. Kaledońskie
G. Grampian
G. Penińskie
G. Kambryjskie
G. Iberyjskie
G. Kantabryjskie
Podole
Wyż. Wołyńska
Wyż. Środkoworosyjska
Wyż. Nadwołżańska
Niż. Wschodnioeuropejska
Niż. Nadkaspijska
Niż. Czarnomorska
Niż. Francuska
Niż. Niemiecka
Niż. Polska

Niz. Wołoska (Rumuńska)
Niz. Węgierska (Panońska)
Polesie
Niż. Padańska
Wyż. Bawarska
Pojezierze Fińskie

Szczyty i wulkany:

Mont Blanc
Gerlach
Etna
Wezuwiusz
Vulkano
Stromboli
Hekla

POLSKA:

Rzeki:

Wisła
Soła
Dunajec
San
Wieprz
Narew
Biebrza
Odra
Nysa Kłodzka
Bystrzyca
Bóbr
Olza
Warta
Noteć

Jeziora (zbiorniki):

Dąbie
Jamno
Gardno
łębsko
Drużno
Miedwie
Mamry
Śniardwy
Wigry
Hańcza
Gopło
Morskie Oko
Zb. Włocławski
Zb. Zegrzyński
Zb. Otmuchowski
Zb. Czorsztyn-Nidzica

Kanały:

Bydgoski
Wieprz-Krzna

Krainy geograficzne:

Pobrzeże Koszalińskie
Pobrzeże Szczecińskie
Pobrzeże Gdańskie
Żuławy Wiślane
Poj. Pomorskie
Poj. Kaszubskie
Bory Tucholskie
Poj. Mazurskie
Poj. Suwalskie
Kotl. Gorzowska
Kotl. Toruńska
Kotl. Warszawska
Poj. Wielkopolskie
Poj. Kujawskie
Niż. Mazowiecka
Niż. Podlaska
Niż. Wielkopolska
Wał Trzebnicki
Niż. Śląska
Wyż. Śląska
Wyż. Małopolska
Wyż. Krakowsko-Częstoch.
Wyż. Kielecko-Sandom.
G. Świętokrzyskie
Wyż. Lubelska
Roztocze
Sudety
Przedgórze Sudeckie

Płaskowyż Głubczycki
Karkonosze
Kotl. Sandomierska
Karpaty
Beskidy Zachodnie
Beskid Żywiecki
Gorce
Pieniny
Beskid Sądecki
Beskidy Wschodnie
Bieszczady
Tatry
Podhale

Inne obiekty:

Zat. Pomorska
Zalew Szczeciński
Zat. Gdańska
Zalew Wiślany
Wolin
Mierzeja Helska
Mierzeja Wiślana

OBIEKTY POLITYCZNE – POZIOM ROZSZERZONY ZNAJOMOŚĆ MAPY

Podobnie jak w przypadku obiektów fizyczno-geograficznych, również przy poznawaniu rozmieszczenia obiektów politycznych należy zastosować podział na trzy regiony o różnej szczegółowości:

- a. państwa pozaeuropejskie
- b. państwa europejskie
- c. Polska

Obiekty pozaeuropejskie:

Jak na poziomie podstawowym, z tym, że uczeń potrafi wskazać na mapie konturowej większość państw świata (w przypadku Oceanii i Karaibów wystarczy przybliżona wiedza na temat ich położenia) i przyporządkować do nich stolice.

Obiekty europejskie:

Jak na poziom podstawowy, z tym, że zna stolice wszystkich państw

Polska:

Jak na poziom podstawowy, z tym, że potrafi przyporządkować miasta o liczbie ludności przekraczającej 100 tys. Do odpowiednich województw i regionów Polski.